

VWS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode 12:30 uur d.d. 5 juli – 10:30 uur d.d. 6 juli

5.1.2e

Directie Communicatie

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan COVID-19 Patiënten op de IC met een verdenking van het Guillain-Barré Syndroom Dierenartsen werkzaam voor de NVWA 	<ul style="list-style-type: none"> Familie, vrienden, omwonenden van getroffen Nederlanders Twintenaars die de app testen Nertsenhouderijen NVWA 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici Wetenschappers Experts op gebied van ventilatie Demonstranten en actiegroepen Veiligheidsregio's en burgemeesters

Samenvatting

- 239 wetenschappers uit 32 landen zeggen dat er aanwijzingen zijn dat het coronavirus ook via kleine deeltjes (aerosolen) in de lucht mensen kan infecteren. In een open brief roepen de wetenschappers de WHO op haar aanbevelingen rondom het ventileren van ruimtes te herzien. De WHO heeft nog niet gereageerd.
- Volgens AD geven experts aan dat het is orde brengen van de ventilatie (in o.a. bedrijven en restaurants) een flinke klus gaat worden. Ze zijn er namelijk zonder uitzondering van overtuigd dat het Nederlandse Bouwbesluit niet voldoet aan de standaarden die nodig zijn om verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, mochten aerosolen daarbij inderdaad een rol spelen. De experts roepen het RIVM op hun advies te wijzigen: "Accepteer nou gewoon dat er een derde route (van besmetting) is: via de lucht. Als we weer met honderden mensen in een ruimte willen samenkomen, moeten we daarmee echt rekening houden."
- Aura Timen, hoofd van het Centrum Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding (LCI) en lid van het Outbreak Management Team (OMT), geeft in een uitgebreid interview in NRC aan dat het RIVM het coronavirus tot eind februari heeft onderschat. Niet alleen Nederland is volgens haar overvallen, maar heel West-Europa; "De verspreiding ging veel sneller dan vermoed kon worden op basis van de gegevens die er toen waren, door de massale instroom van virusinfecties door wintersportgangers en de verdere verspreiding tijdens het carnaval. [...] De verspreiding was al zo wijdverbreid dat het alles enorm onder druk heeft gezet: de testcapaciteit, en ook de bron- en contactopsporing en de IC-opnamecapaciteit."
- 'De veiligheidsregio's bevinden zich in een precare spagaat tussen enerzijds het zwaarwegende demonstratierecht en anderzijds de risico's voor de volksgezondheid en openbare orde die de protesten met zich meebrengen.' zo opent Trouw vanochtend. Zo zet het verbieden van de demonstraties juist kwaad bloed. Volgens hoogleraar recht en samenleving Jan Brouwer moet de overheid veel beter voorlichting geven over wat er wereldwijd gebeurt. "Het kaartje dat het RIVM voor corona in Nederland bijhoudt, moet de overheid wereldwijd laten zien. Zo zorg je ervoor dat ze niet protesteren tegen hersenschimmen."
- Nieuwsuur meldt dat de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) tijdens de coronacrisis onverschillig en nalatig heeft gereageerd op waarschuwingen dat de situatie in slachthuizen niet veilig was. Twee dierenartsen die voor de NVWA werk(t)en geven aan dat de werknemers onvoldoende werden beschermd en voelen zich in de steek gelaten door de leiding van de NVWA. Kamerleden van D66, PVV, PvdD en VVD reageren kritisch. Tweede Kamerlid Helma Lodders (VVD) gaat minister Schouten bevragen.
- Aandacht voor de grote aantallen nieuwe besmettingen en lokale lockdowns in het buitenland. De grootste stijgers zijn in Amerika, Brazilië en India. Ondanks dat in Europa de groei begint af te zwakken zijn er twee Spaanse regio's opnieuw in lockdown, zijn er besmettingen bij drie grote vleesverwerkingsbedrijven in Oostenrijk en ziet Italië voor de vijfde achtereenvolgende dag het aantal besmettingen toenemen.

SISOS (Slachtoffers - Identiteiten – Schade - Oorzaken - Scenario's)
Slachtofferaantallen

- Zondag liggen er 18 coronapatiënten op de ic's, evenveel als zaterdag. Het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS) meldt dat het aantal opnames op de ic's een "stabiel beeld vertoont". Het LCPS meldt daarnaast dat er 543 niet-coronapatiënten op een ic liggen. Daarmee komt de totale bezetting uit op 561, 31 minder dan zaterdag. 87 coronapatiënten zijn opgenomen in het ziekenhuis, 11 meer dan zaterdag.
- De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) meldt zondag dat in één dag het aantal coronabesmettingen met 212.326 is toegenomen. Nog niet eerder werden er zoveel besmettingen in 24 uur geconstateerd. Het aantal bekende besmettingen is in een week met bijna 1,3 miljoen toegenomen. Er zijn nu bijna 11,5 miljoen

mensen positief getest op een besmetting met het nieuwe coronavirus. Ruim een kwart, bijna 3 miljoen, van de besmettingen is vastgesteld in de Verenigde Staten. Brazilië kent ruim 1,5 miljoen besmettingen en daarna volgen Rusland en India. In beide landen zijn bijna 700 duizend coronagevallen gemeld.

Schade

- De meeste patiënten die nu nog in de intensive care-bedden liggen na een besmetting met Covid-19, hebben een ernstige aantasting van spieren en met name zenuwen. Deze lijkt op het Guillain-Barré Syndroom, een zeldzame spieraandoening. Het zorgt ervoor dat deze patiënten vaak afhankelijk van de beademing blijven.

Informatiebehoefte

Welke informatie vragen leven er bij getroffen?

- Op de corporate kanalen van VWS komen vragen binnen hoe we moeten voorkomen dat er een tweede de golf komt. En als deze golf er toch komt, hoe bereiden we ons er dan op voor?
- Op de social media kanalen van minister De Jonge vandaag geen corona-gerelateerde berichten. Wel komen er foto's binnen (sommige schijnen van eerdere jaren te zijn) over onvoldoende afstand tijdens de CDA tour.
- Op de social media kanalen van minister Van Rijn geen specifieke vragen, wel zijn er onderlinge discussies.

Hoe wordt het incident omschreven (welke facts en figures worden benoemd)?

- De wrakingskamer kijkt vandaag naar het kort geding dat actiegroep Viruswaanin heeft aangespannen. De actiegroep wraakte de rechter omdat die het officiële dodental al als feit zou hebben aanvaard en dus vooringenomen zou zijn. De uitspraak volgt dinsdag.
- Bij een nertsenhoudery in Gemert, waar eerder een verdenking van corona was, is besmetting nu bevestigd. Het gaat om een tweede besmetting in Gemert. Dat brengt het aantal besmette nertsbedrijven in Nederland op twintig. Het bedrijf waarvan de besmetting op zaterdag was vastgesteld telt 7000 moederdieren, het andere bedrijf heeft er 12.000. De bedrijven worden maandag geruimd.
- In Trouw opnieuw aandacht voor het kort geding dat laboratoria Wisplinghoff en U Diagnostics aanspande tegen de Nederlandse Staat, de GGD's en GGD-koepel GGD GHOR voor het niet accepteren van coronatests. De laboratoria hopen zo een einde te maken aan het 'oneerlijke speelveld'. De rechter doet 10 juli uitspraak.
- De tippelzone aan de Europalaan in Utrecht gaat voorlopig niet open, omdat de sekswerkers de protocollen nog niet op orde hebben. Het duurt nog wel enkele weken voordat de prostituees aan het werk kunnen.

Buitenland

- In Florida zijn de afgelopen 24 uur meer dan 10.000 coronabesmettingen geregistreerd. De teller is daardoor zondag in die staat de 200.000 gepasseerd. In de hele VS nadert het aantal corona-gevallen de 3 miljoen.
- Door de heropleving van het coronavirus is in Israël sprake van een noodsituatie. Vrijdag kwamen er in 24 uur tijd voor het eerst meer dan duizend bij. Toen was de versoepeling van de lockdown al teruggedraaid.
- In alle Balkanlanden groeien de aantallen coronabesmettingen weer na het opheffen van maatregelen en reisrestricties. In Servië lijken sportevenementen te hebben bijgedragen.
- In Italië neemt voor de vijfde achtereenvolgende dag het aantal nieuwe besmettingen weer toe. Het aantal besmettingen is bijna verdubbeld. 29 juni waren er 126 Italianen besmet, zaterdag waren dat er 235.
- De Zuid-Marokkaanse toeristische havenstad Safi is in de nacht van zaterdag op zondag weer in een totale lockdown geplaatst. In een visconservefabriek is een nieuwe uitbraak van het virus vastgesteld.
- In Oostenrijk zijn in drie grote vleesverwerkende bedrijven coronabesmettingen geconstateerd.
- In Rusland is het aantal besmettingsgevallen met het coronavirus gestegen tot 681.251. De afgelopen 24 uur kwamen er 6736 gevallen bij.

Wat zien, ruiken, voelen, horen, proeven mensen (zintuigelijke waarnemingen)?

Ontwen-unit Radboudumc voor patiënten met ernstig aangetaste zenuwen

- Het Radboudumc in Nijmegen heeft als enige ziekenhuis in ons land een speciale ontwen-unit en neemt coronapatiënten over van ziekenhuizen waar het niet lukt hen van de beademing af te halen. Een ernstige aantasting van spieren en met name zenuwen die lijkt op het angstaanjagende Guillain-Barré Syndroom, maakt het extreem moeilijk om deze 'langliggers' van de beademing af te krijgen.
- Afdelingshoofd IC Hans van der Hoeven (Radboudumc): "We hebben een patiënt die zo'n 90 dagen op de ic lag met de meest aangetaste longen die ik ooit heb gezien. Maar het is ons gelukt hem van de beademing af te krijgen. Van der Hoeven maakt zich zorgen om deze patiënten waarbij de zenuwen ernstig zijn aangetast: "Het is een hele kleine groep, maar er staat ze veel te wachten en er is een lange weg te gaan. Door de aantasting van de zenuwen treedt spierzwakte of verlamming op; ook in andere landen wordt het Guillain-Barré Syndroom bij een klein percentage als diagnose na de Covid-19 infectie vastgesteld".

NVWA

- Nieuwsuur meldt dat de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) tijdens de coronacrisis onverschillig en nalatig heeft gereageerd op waarschuwingen dat de situatie in slachthuizen niet veilig was. Ook werden werknemers onvoldoende beschermd. Dat zeggen twee dierenartsen die voor de NVWA werk(t)en. Volgens Nieuwsuur werd al vanaf het begin van de coronacrisis door eigen mensen van de NVWA gewaarschuwd voor de situatie in de slachterijen. De dierenartsen voelden zich onvoldoende gehoord en "in de steek gelaten" door de leiding van de NVWA.
- FNV zou klachten van bezorgde NVWA'ers hebben neergelegd bij de top van LNV. De reactie van hen zou op abstractieniveau zijn, waar de medewerkers in het werkveld vervolgens weinig aan hadden.
- De NVWA reageert dat zij heeft gehandeld op basis van de informatie van de Rijksoverheid en het RIVM en waar nodig heeft geadviseerd om thuis te werken of extra PBM te gebruiken.
- Kamerleden van D66, PVV, PvdD en VVD reageren kritisch. Helma Lodders gaat minister Schouten bevragen.

App

- In NRC In een reportage over het testen van de corona-app. Onderzoekers Joris van Gend en promovendus Peter Slijkhuis (beide masterstudenten gedragswetenschappen) onderzoeken hoe diverse bevolkingsgroepen de corona-app gaan gebruiken. Zij kijken hierbij naar lettertype, grote van de letters, gebruikte symbolen, en snappen de mensen wel wat er van ze wordt gevraagd? Door het gebruik onder zoveel mogelijk bevolkingsgroepen te testen – van hoog- tot laagopgeleiden, van statushouders tot ouderen en mensen met een verstandelijke beperking – probeert het Twentse onderzoek bij te dragen aan de wens van de overheid om de corona-app zo 'gebruik inclusief' mogelijk te maken. Een deelnemer gaf bijvoorbeeld aan dat er soms erg veel woorden in de app stonden. "Dat was bijna niet te lezen."
- Dat uitgerekend deze servers (waar de contactcodes binnen komen, red.) bij de Belastingdienst - dat kampt met beschuldigingen van etnisch profileren na de toeslagenaffaire - komen te staan, deed ook bij de onderzoekers de wenkbrauwen fronsen. Slijkhuis: "Maar ze zijn de meest ervaren bouwers van de overheid. En ik moet zeggen: ze nemen onze feedback en die van de gebruikers uit ons testpanel écht serieus."

Reportages

- In het [AD](#) het verhaal van Alexander Rosendal, die ondanks zijn goede gezondheid toch corona kreeg. Rosendal waarschuwt voor onachtzaamheid: "Het was echt de hel. Voor ons hele gezin." Rosendal is momenteel aan het revalideren. "[...] Ondertussen maak ik me wel ongelofelijk kwaad om al die malloten die met mensenmassa's tegelijk gaan protesteren of op andere plekken samenkomen. Ze lappen de coronaregels aan hun laars en denken: mij kan niets gebeuren. Maar iedereen kan het krijgen en ik kan je zeggen: dat wil je echt niet. Voor jezelf niet en voor je naasten niet."
- In [de Volkskrant](#) het verhaal van chirurgieverpleegkundige Boy Ettema die aan corona stierf op de dag dat het RIVM meldde dat er voor het eerst nul coronadoden waren. Het steekt de familie. Boy voelde het als zijn plicht om coviddiensten te draaien in het St. Antonius Ziekenhuis. Tijdens een van die diensten half mei werd hij besmet door een patiënt die in zijn gezicht hoestte. In de Volkskrant het aangrijpende verhaal van Boy die na zestien dagen op zijn eigen ic te hebben geleden, overleed.

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

Wat doen of laten getroffen en betrokken?

- De demonstratie in Dordrecht van actiegroep 'Dordrecht in verzet', tegen de 1,5 metersamenleving en de spoedwet, is rustig verlopen. Eerder was de demonstratie verboden door de gemeente. Volgens de politie waren en uiteindelijk zo'n twintig mensen aanwezig en hoefde ze niet in te grijpen.
- Het vrijheidsprotest in Amsterdam is rustig en vreedzaam verlopen zegt de politie. Op het hoogtepunt liepen er zo'n 250 demonstranten mee.
- In de nacht van zaterdag op zondag zijn door de politie feestjes ontruimd in Zaandam en Vlissingen. In Vlissingen waren ongeveer honderd feestgangers aanwezig op het terrein van een voormalige camping. Niemand is daar opgepakt. In Zaandam waren rond de vijftig personen aanwezig in een pand aan de Ringweg. Een vrouw van twintig jaar is aangehouden voor de handel in (soft)drugs.

Betekenisgeving

Welke oproepen en waarschuwingen worden gedaan?

- Afdelingshoofd intensive care Hans van der Hoeven (Radboudumc) vreest nog steeds een tweede golf: "Het personeel kan zich niet nog een keer zo opladen, die motivatie is nu een stuk minder. Ik, en met mij meer artsen, hebben ook gezien dat het beleid te veel gefocust was op de ic-capaciteit. Dat is ten koste gegaan van andere zorg en in veel ziekenhuizen is weerstand om opnieuw de coronapatiënt centraal te stellen. We

moeten dus voorkomen dat er weer een tweede golf komt. Het ziet er wellicht gunstig uit wat betreft een vaccin. Laten we ons dus in vredesnaam nog een halfjaar houden aan de hygiëne- en afstandsregels.”

Ventilatie

- 239 wetenschappers uit ruim dertig landen hebben in een open brief aan de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) geschreven dat de organisatie meer aandacht moet hebben voor de verspreiding van het virus via aerosolen. ‘De wetenschappers zeggen dat de WHO onvoldoende oog heeft voor transmissie via aerosolen, kleinere vochtdruppeltjes die uren door de lucht kunnen zweven. Dit levert met name in ruimtes met slechte luchtcirculatie een besmettingsrisico op. Het zou een verklaring kunnen zijn voor superspreading events, bijeenkomsten van grote groepen mensen die de verspreiding van het coronavirus versneld lijken te hebben.’ De wetenschappers pleiten ervoor om het advies rondom ventilatie aan te passen. Zo zou goede ventilatie in verpleeghuizen en bedrijven een hoop besmettingen kunnen voorkomen.

Welke emoties, waardeoordelen, kwalificaties, kritiek, steun worden gegeven?

Moreel Archief Corona

- Het Moreel Archief gaat starten om vragen van verpleegkundigen te vragen zoals ‘heb ik goed gehandeld?’, ‘heb ik iemand besmet?’, ‘wat had ik anders moeten doen?’ Volgens hun kan voor de zorgmedewerkers nu pas de verwerking beginnen voor de dilemma’s waarvoor zij stonden.
- Onderzoeker Ruud Meij (o.a. Universiteit voor Humanistiek in Utrecht): “Met het archief willen we opsporen wat de morele emoties zijn rond bepaalde beslissingen. Of er sprake is van schuldgevoelens. Als wij dat constateren in ziekenhuizen, verpleeghuizen en andere zorginstellingen, kunnen ze bijeenkomsten organiseren waar personeel kan praten en ervaringen kan delen. Ze kunnen onderzoeken of ze goed hebben gehandeld door iemand wel of niet te verzorgen. [...]”
- Meij geeft aan dat de dilemma’s waarvoor zorgpersoneel stond afhankelijk was van de locatie waar zij werkten. Meij stelt dat veel dilemma’s in het verpleeghuis niet nodig waren geweest als er voldoende PBM was. Volgens de onderzoeker kunnen de ervaringen van medewerkers worden gebruikt om nog eens goed naar de protocollen te kijken.

Ventilatie

- Binnenmilieu-expert Francesco Franchimon: “De normen in het Bouwbesluit zijn echt minimumeisen, waarin geen rekening is gehouden met infectieziekten.” Franchimon denkt dat gebouweigenaren zich inmiddels wel bewust zijn van het belang van een goede luchtverversing. “Maar als het RIVM tegelijk zegt dat de huidige richtlijnen voldoende zijn, gaan ze echt niks doen. Zeker niet als ze daardoor extra moeten gaan investeren. Veel bedrijven hebben het natuurlijk al best moeilijk, in deze crisis.”
- Philo Bluysen, hoogleraar indoor environment (TU Delft), “De voorschriften in het Bouwbesluit zijn niet gericht op gezondheid. Ze voldoen niet.” Bluysen vindt dat de medische wereld niet gelooft in overdracht via de lucht. “Die scheidslijn is echt hard, ze willen er gewoon niet aan. Terwijl er genoeg aanwijzingen zijn waaruit je kunt opmaken dat aerosolen een rol spelen. [...] Ik vind het niet goed dat de overheid zomaar communiceert dat er meer mensen aanwezig mogen zijn bij binnenbijeenkomsten.” Bluysen geeft aan dat er ontzettend veel vragen binnenkomen van o.a. gebouweigenaren, winkeliers en kappers. Zijn advies is dat de lucht niet moet worden hergebruikt. ‘Als er geen ventilatiesysteem is, kijk dat of er een raam open kan.’
- Bluysen zegt afsluitend: “Wij zeggen niet dat besmettingen alleen via aerosols plaatsvinden. Ook grote druppels en direct contact spelen een rol. Maar accepteer nou gewoon dat er een derde route is: via de lucht. Als we weer met honderden mensen in een ruimte willen, moeten we daarmee rekening houden.”
- Binnenklimaatexpert Atze Boerstra, (tevens directeur van bba Binnenmilieu en lid van diverse expertpanels, ook op Europees niveau): “Ik durf te zeggen dat 20 tot 30 procent niet voldoet aan de eisen in het Bouwbesluit. Of dat nou kroegen, scholen of kantoren zijn.”
- CDA-Kamerlid Joba van den Berg reageert op Twitter: “Better safe than sorry. CDA heeft in debatten gevraagd om eenvoudige ventilatie- instructies voor burgers en bedrijven vóórdat de R in de maand komt. Niet iedereen kent het bouwbesluit. Daarnaast is meer onderzoek nodig.”

Interview Aura Timen in NRC

- Volgens NRC oogsten het OMT en Timen lof, maar ook kritiek, vaak zelfs persoonlijk. Timen: “Critici zijn fijn in een wetenschappelijk debat. Alleen: in een crisis heb je die tijd niet. Dan levert het alleen extra druk op. De mensen die vanaf de zijlijn wat roepen, dragen niet de verantwoordelijkheid voor de adviezen.”
- Volgens Timen moeten we per besmetting (shaard) bekijken welke maatregel het beste past. Ze ziet geen reden waarom er geen tweede golf kan komen. “Dit soort luchtwegvirussen, gedijen in het winterseizoen. Bij alle griepdemonstraties, was er in de zomer een lage transmissie, en kwam het in het najaar volop terug.”

- Zij maakt zich zorgen over o.a. mensen die weer voor de camera staan te knuffelen. “Overal waar mensen weer feestvieren zien we dat dat gewoon niet gaat. Zelfs een land als Nieuw-Zeeland. Zij waren helemaal vrij van Covid-19. En dan komen er een paar toeristen, die worden eerder losgelaten uit quarantaine, en dan heb je het weer. Ook al is de circulatie van het virus nu heel laag, we moeten toch zorgen dat het zo blijft.” Ook roept Timen vakantiegangers op om in landen waar de maatregelen soepeler zijn dan bij ons, zich vooral ook aan de Nederlandse maatregelen te houden.

Overig

- Medicijnproducten doorstaan de crisis glansrijk volgens De Telegraaf. ‘Hun beurskoersen stijgen, mede dankzij de enorme inspanningen die zij verrichten om snel met een medicijn of vaccin op de markt te komen. Analisten benadrukken dat de sector hier financieel weinig mee opschiet, maar wel zijn reputatie oppoetst’. Mede omdat geneesmiddelenfabrikanten nu worden gezien als een deel van de oplossing van de pandemie.

Context

Demonstraties

- In Utrecht, Wageningen en Dordrecht gingen dit weekend verboden demonstraties tegen de coronamaatregelen toch door. Volgens het AD laten demonstranten zich hun protesten, ondanks de arrestaties en de verboden, niet meer afnemen. Een demonstrant geeft aan: Je wordt verder beperkt in je vrijheid, dat maakt men extra boos. “Dat juist een demonstratie voor vrijheid verboden wordt, is extra zuur.”
- Volgens Hugo Gietelink (Amsterdamse Stop Lockdown) gaat het niet meer alleen om het bekritisieren van de maatregelen, maar ook om het verdedigen van principes van de rechtstaat. “Er is een kantelpunt bereikt. Wij komen in vrede en liefde. Ik vind dat de overheid al deze demonstraties gewoon moet toestaan.”
- Ira Helsloot, hoogleraar Besturen van veiligheid (universiteit van Nijmegen), vindt dat corona nu geen argument meer is voor een verbod. “Want het recht van demonstratie is heel belangrijk.” Helsloot stelt dat de overheid nu een zware morele verantwoordelijkheid heeft om de verboden goed uit te leggen.
- Volgens Hedwig te Molder, hoogleraar Taal en Communicatie (VU Amsterdam), gaat er achter die drang naar vrijheid meer schuil. ‘Zo’n tien jaar is er een groeiende groep Nederlanders die overheid en wetenschap steeds minder betrouwbaar vinden’. “Ze willen serieus genomen worden, in discussie gaan over de maatregelen die het kabinet neemt. Deze discussie gaat niet puur om feiten, het gaat hier ook om waarden.”
- Berend Roorda, hoogleraar demonstratierecht (Rijksuniversiteit Groningen): “Demonstranten vinden dat hun grondrecht wordt geschonden, maar dat klopt niet. In de wet is verankerd dat de overheid een demonstratie mag verbieden als de risico’s voor volksgezondheid, openbare orde of verkeer te groot zijn. [...] Roorda vindt het het grootste euvel dat demonstranten zich niet aan de regels houden. “Dat kun je onzin vinden, maar die regels zijn er nu eenmaal en daar hebben ze zich aan te houden. [...] Kijk naar een groep als Viruswaanzin, die laat zien dat ze een loopje nemen met de regels. Dan roep je een verbod over je af.”
- Hoogleraar recht en samenleving Jan Brouwer pleit vooral voor betere voorlichting. “De vraag is: overstijgen deze protesten niet de spankracht van de voorzitters van de veiligheidsregio’s? Ik denk dat je een brede maatschappelijke discussie moet opzetten. En dat de overheid véél beter voorlichting moet geven over wat er wereldwijd gebeurt. Moet je als burger zoveel weerstand hebben tegen die anderhalve meter, terwijl je over de hele wereld ziet dat de pandemie zich hand over hand aan het uitbreiden is? Zijn deze demonstranten op de hoogte van wat er in Amerika en in Spanje speelt? Wil je voorkomen dat dit onttaardt in chaos, dan is voorlichting van enorm belang. Het kaartje dat het RIVM voor corona in Nederland bijhoudt, moet de overheid wereldwijd laten zien. Zo zorg je ervoor dat ze niet protesteren tegen hersenschimmen.”

Vertrouwen in de maatregelen

- In het commentaar van het FD schrijft Hilde Sennema dat zij ziet dat mensen zich schikken naar de maatregelen. ‘De corona-pr heeft gewerkt, toch is de kritiek nu het beste hoorbaar’. Volgens Sennema is de nood-breekt-wet achtige retoriek in Nederland beperkt houdbaar.

Onderzoeken en opiniepeilingen

- Uit onderzoek van Rutgers en Soa Aids Nederland hebben Nederlandse vrijgezellen minder seks dan voor corona. Van de vrijgezellen die wél seks hebben -één op de vijf- heeft het grootste deel dat vaker dan eerst met een ‘vaste losse partner’. Ook vinden mensen het door corona lastiger om voor een soa-test of anticonceptieconsult naar de GGD of huisarts te gaan. 8% van de jongeren wilde zich tijdens de crisis laten testen op een soa, maar heeft dit niet gedaan. Voor 50% komt dit door corona: vrees dat hulpverleners het te druk hadden, of voor besmetting. In andere gevallen was de soa-poli dicht of was er geen plek.